

Convenant Voor- en Vroegschoolse Educatie 2020

Gemeente Edam-Volendam

jong geleerd

Inhoud

1. Inleiding

2.1 Voor- en Vroegschoolse Educatie basisafspraken

2.2 Informatieoverdracht

2.3 Organisatie/proces- en resultaatafspraken

2.4 Ondertekening

Bijlagen:

- Bijlage 1: Stroomschema Voor- en Vroegschoolse Educatie 2020
- Bijlage 2: Proces en prestatieafspraken Voor- en Vroegschoolse Educatie 2020
- Bijlage 3: Stappenplan Centrum voor Jeugd en Gezin VVE 2020
- Bijlage 4: Stappenplan peuter-/kinderopvang VVE 2020
- Bijlage 5: Stappenplan basisscholen VVE 2020
- Bijlage 6: Werkinstructie toezichtkader Voor- en Vroegschoolse Educatie VVE locaties maart 2014

Inleiding

Ondergetekende:

Gemeente	Edam-Volendam
Kinderdagverblijf/peuteropvang	Kinderopvangorganisatie Berend Botje
Kinderdagverblijf	Club en Buurthuiswerk Edam- Volendam (CBW)
	Bambi
Peuteropvang	Club en Buurthuiswerk Edam-Volendam/ peuteropvang De Ark, 't Kattekopje, 't Speelhuisje en de Hummelhoek
Basisonderwijs	De Stichting Confessioneel Primair Onderwijs Waterland (CPOW) – De Trimaran
Basisonderwijs	Stichting Katholiek Onderwijs Volendam (SKOV)
Basisonderwijs	Samenwerking Stichting OPSO en Stichting SPOOR
	De Piramide, De Koningsspil en Het Kwartet
Basisonderwijs	De Nieuwe School
Centrum Voor Jeugd en Gezin/ Jeugdgezondheidszorg	GGD Zaanstreek-Waterland

Hierna te noemen: partijen

Nemen in aanmerking dat:

- gemeente, schoolbesturen, peuteropvang, kinderopvang en Centrum voor Jeugd en Gezin gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de afstemming tussen Voor- en Vroegschoolse Educatie (WPO, art. 167a);
- de wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE) verantwoordelijkheden met zich meebrengt voor gemeenten, JGZ, peuteropvang, kinderopvangorganisaties en schoolbesturen op het gebied van kwaliteit en bereik van VVE en het waarborgen van de doorgaande leerlijn;
- de wet OKE voorschrijft dat gemeente en schoolbesturen afspraken maken over de resultaten van de Vroegschoolse Educatie;
- een doorgaande leerlijn van voorschoolse voorzieningen naar groep 1 en 2 voor leerlingen een betere startpositie oplevert in groep 3;
- partijen daarom een gezamenlijk belang hebben om te komen tot afspraken ten behoeve van het signaleren en bestrijden van onderwijsachterstanden en het versterken van de doorgaande leerlijn in de voor- en vroegschoolse periode;
- de uitvoering en ambities zijn vastgelegd in de proces- en resultaatafspraken Voor- en Vroegschoolse Educatie Edam- Volendam 2020;
- de specifieke werkafspraken zijn vastgelegd in stappenplannen.

Dit convenant heeft betrekking op de beleidsperiode 2020 en vervalt 1 januari 2022.

2.1 Voor- en Vroegschoolse Educatie basisafspraken

De partijen stellen zich gezamenlijk verantwoordelijk voor het realiseren van een dekkend en kwalitatief volwaardig VVE-aanbod. Daartoe komen zij het volgende overeen:

Artikel 1 Doelgroepdefinitie

De doelgroep voor de Voor- en Vroegschoolse Educatie bestaat uit kinderen van ingezetenen van de gemeente Edam-Volendam vanaf de leeftijd van 2 jaar totdat zij naar groep 3 van het basisonderwijs gaan, die voldoen aan één of meerdere van de volgende kenmerken:

- Kinderen waarvan de verzorgende ouder(s) een opleidingsniveau hebben van maximaal lbo/vbo, praktijkonderwijs of VMBO (basis- of kaderberoepsgericht).
- Kinderen waarvan de verzorgende ouder(s) niet Nederlandssprekend is.
- Kinderen waarbij daadwerkelijke signalen van een spraak-taalachterstand zijn geconstateerd door blootstellingsachterstand (alleen op basis van een deskundig oordeel van de logopedist welke is aangesloten bij het CJG)

Artikel 2 Toeleiding en verwijzing

Om ervoor te zorgen dat alle doelgroepkinderen geplaatst worden in een VVE groep, is het noodzakelijk dat de wijze van toeleiding en verwijzing door de betrokken partijen helder in kaart gebracht wordt. Daarom zijn procesafspraken, werkafspraken en een stroomschema ontwikkeld en wordt een gezamenlijke monitor gehanteerd. Dit zorgt ervoor dat de toeleiding naar VVE en het volgen van het kind stap voor stap duidelijk is. Het Centrum voor Jeugd en Gezin, de peuter-/kinderopvang en de basisscholen gebruiken deze documenten en de monitor als leidraad bij de toeleiding en verwijzing.

Artikel 3 Inspanningsverplichting

De betrokken partners spannen zich in voor een zo groot mogelijk bereik van de doelgroepkinderen.

Artikel 4 Doorgaande leerlijn

Om te zorgen voor een zo groot mogelijk effect van VVE en een doorgaande leerlijn, wordt gewerkt met een overdrachtsformulier én gezorgd voor een 'warme' overdracht van voorschoolse voorziening naar de basisschool (de wijze waarop informatie wordt overgedragen, voldoet aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming). Het overdrachtsformulier dat gehanteerd wordt is bij alle aanbieders hetzelfde.

Artikel 5 Volgen van VVE-kinderen

Om in beeld te brengen wat de resultaten zijn van de extra taalondersteuning is het belangrijk om kinderen in hun ontwikkeling gedurende jaren te volgen. Alle doelgroepkinderen worden systematisch gevolgd van moment van indicatie tot en met groep 2 van het basisonderwijs, individueel en als groep. De afgesproken ontwikkelings- en opbrengstgegevens worden per kind geregistreerd. De resultaten uit deze lijst worden, mits de ouders hiervoor toestemming geven, door peuteropvang en/of kinderopvang digitaal overhandigd aan de intern schoolbegeleider van de basisschool. Het Centrum voor Jeugd en Gezin en peuter- en/of kinderopvang informeren elkaar middels de monitor over de inschrijving voor een voorschoolse voorziening en de schoolkeuze van de ouders van het VVE geïndiceerde kind. Het verzamelen van gegevens is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Elke partij is verantwoordelijk voor het bijhouden en tijdig aanleveren van zijn deel van de gegevens ten behoeve van de monitor en de jaarlijkse evaluatie (vastgelegd in de werkafspraken).

Artikel 6 Afstemming activiteiten

Convenantpartijen die betrokken zijn bij de uitvoering van VVE, worden middels de VVE-werkgroep betrokken bij hoe de VVE vorm gaat krijgen en hoe dit middels contractafspraken wordt verwoord. Dit is bedoeld om meer overeenstemming en betere afstemming van de inzet van gemeentelijke middelen te bereiken. Dit zorgt tevens voor een versterkte doorgaande leerlijn en een 'warme overdracht' van Voor- naar Vroegschoolse Educatie.

2.2 Informatieoverdracht

Artikel 7 Centrum voor Jeugd en Gezin Edam-Volendam, voorschoolse voorzieningen en de basisscholen onderling en naar de gemeente

De besturen van voorschoolse voorzieningen, schoolbesturen en Centrum voor Jeugd en Gezin voorzien elkaar en de gemeente minimaal van de volgende beleidsinformatie:

- Aantal doelgroepkinderen;
- Bereik van de doelgroep;
- Duur van de VVE-deelname;
- Het gebruikte VVE-programma;
- Overdrachtsgegevens;
- Stand van zaken met betrekking tot de wettelijk vastgestelde kwaliteitskenmerken van voorschoolse educatie;
- Rapportage van de behaalde resultaten.

De afspraken omtrent het aanleveren van gegevens zijn vastgelegd in de werkafspraken.

Artikel 8 Voorschoolse voorziening → basisschool

In het kader van de leerling-overdracht informeren voorschoolse voorzieningen de basisscholen minimaal over:

- Duur van de VVE-deelname;
- Het gebruikte VVE-programma of ander aanbod;
- Resultaten van observaties worden vastgelegd en overgedragen in het vastgestelde overdrachtsformulier;
- De sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind.

De afspraken omtrent het aanleveren van gegevens zijn vastgelegd in de werkafspraken en deze gegevens worden via de monitor en/of het overdrachtsformulier middels een warme overdracht.

2.3 Organisatie

Artikel 9 Proces- en resultaatafspraken Voor- en Vroegschoolse Educatie Edam-Volendam 2020

- Partijen komen overeen dat wordt gewerkt volgens een vaste werkwijze, eenduidige uitgangspunten en met een gezamenlijke monitor.
- Alle proces- en resultaatafspraken zijn vastgelegd in het document 'Proces- en resultaatafspraken Voor- en Vroegschoolse Educatie Edam-Volendam'. Om de twee jaar wordt er gekeken of dit document bijstelling behoeft.
- Alle werkafspraken zijn vastgelegd in de volgende documenten:
  - Stappenplan Voor- en Vroegschoolse Educatie Centrum voor Jeugd en Gezin
  - Stappenplan Voor- en Vroegschoolse Educatie peuter-/kinderopvang
  - Stappenplan Voor- en Vroegschoolse Educatie basisscholen

Deze afspraken gelden twee jaar en kunnen stilzwijgend met nog eens twee jaar worden verlengd.

Artikel 10 Overlegstructuur

De partijen leggen de overlegstructuur vast:

- Eén keer per jaar wordt op bestuurlijk niveau (stuurgroep) overlegd over Voor- en Vroegschoolse Educatie. Voor- en Vroegschoolse Educatie/onderwijsachterstandenbeleid maakt onderdeel uit van de stuurgroep Jeugd.
- De werkgroep Voor- en Vroegschoolse Educatie komt minimaal 4 keer per jaar bijeen.
- In zowel stuurgroep als werkgroep zijn het Centrum voor Jeugd en Gezin/JGZ, de peuteropvang, kinderopvang, basisonderwijs en de gemeente vertegenwoordigd.

Ondertekening

Datum: 10 december 2019

Gemeente Edam-Volendam

De Heer V. Tuijp, namens College gemeente Edam-Volendam

Wethouder gemeente Edam-Volendam

Kinderdagverblijf Berend Botje

Mevrouw G.A. Alberts - Hartemink

Algemeen directeur

Stichting Club en Buurthuiswerk Edam-Volendam kinderopvang Bambi en Peuteropvang De Ark, 't Speelhuisje, 't Kattekopje en De Hummelhoek

Mevrouw N. van Ollefen - Zwarthoed, namens het bestuur CBW

Coördinator Peuterspeelzalen

Stichting Confessioneel Primair Onderwijs Waterland/De Trimaran

De heer H.J.B. Hakkers, namens het bestuur CPOW

Directeur

Stichting Katholiek Onderwijs Volendam

Mevrouw W. Tjalsma, namens het bestuur SKOV

Bovenschools manager Primair Onderwijs

Samenwerking Stichting OPSO en Stichting SPOOR De Piramide, De Koningsspil en Het Kwartet

De heer C.E.J. van Meurs

Voorzitter van het College van Bestuur

De Nieuwe School

De heer F. Meijer

Directeur

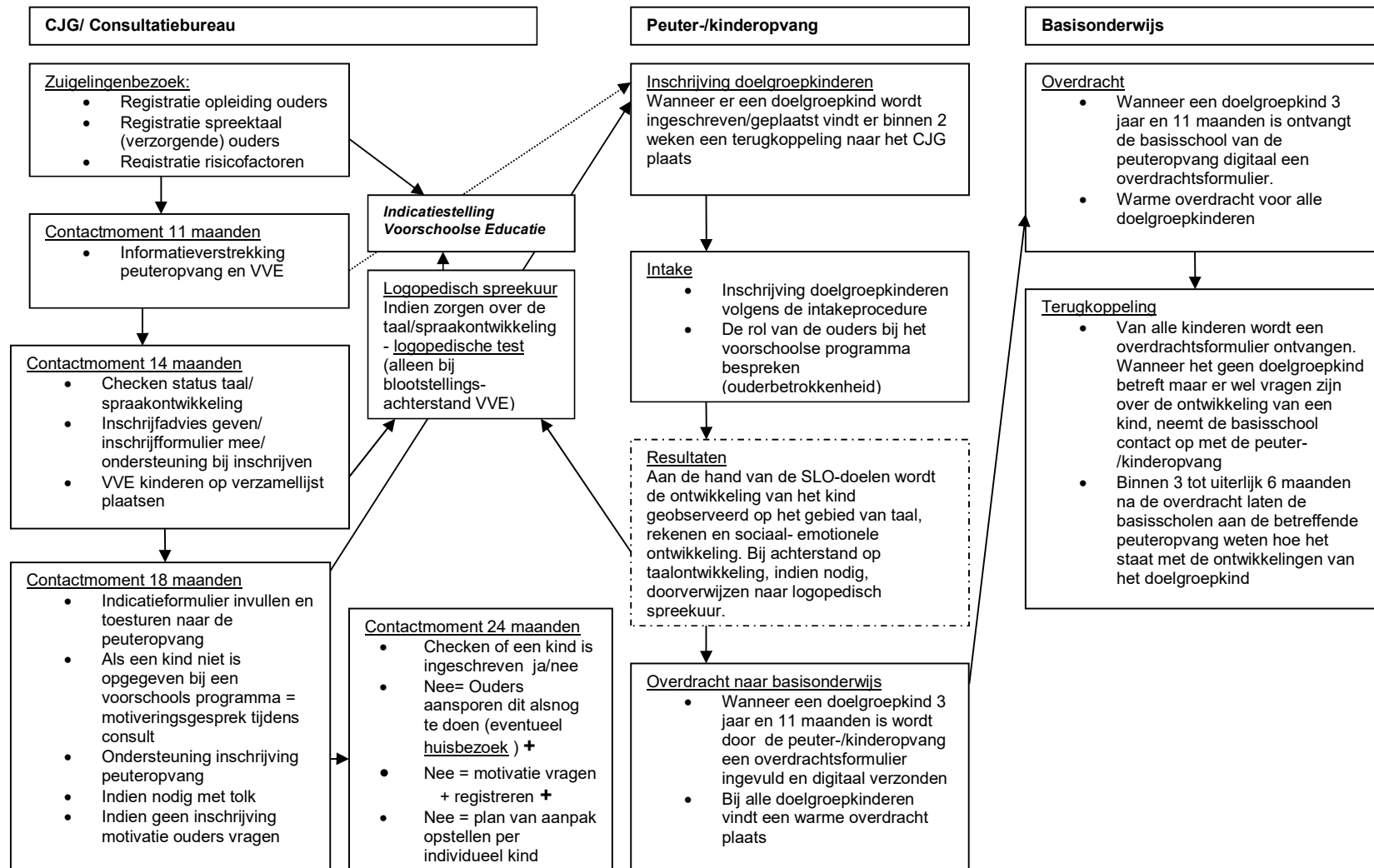
Centrum voor Jeugd en Gezin Edam-Volendam/Jeugdgezondheidszorg GGD

De heer F. Strijthagen

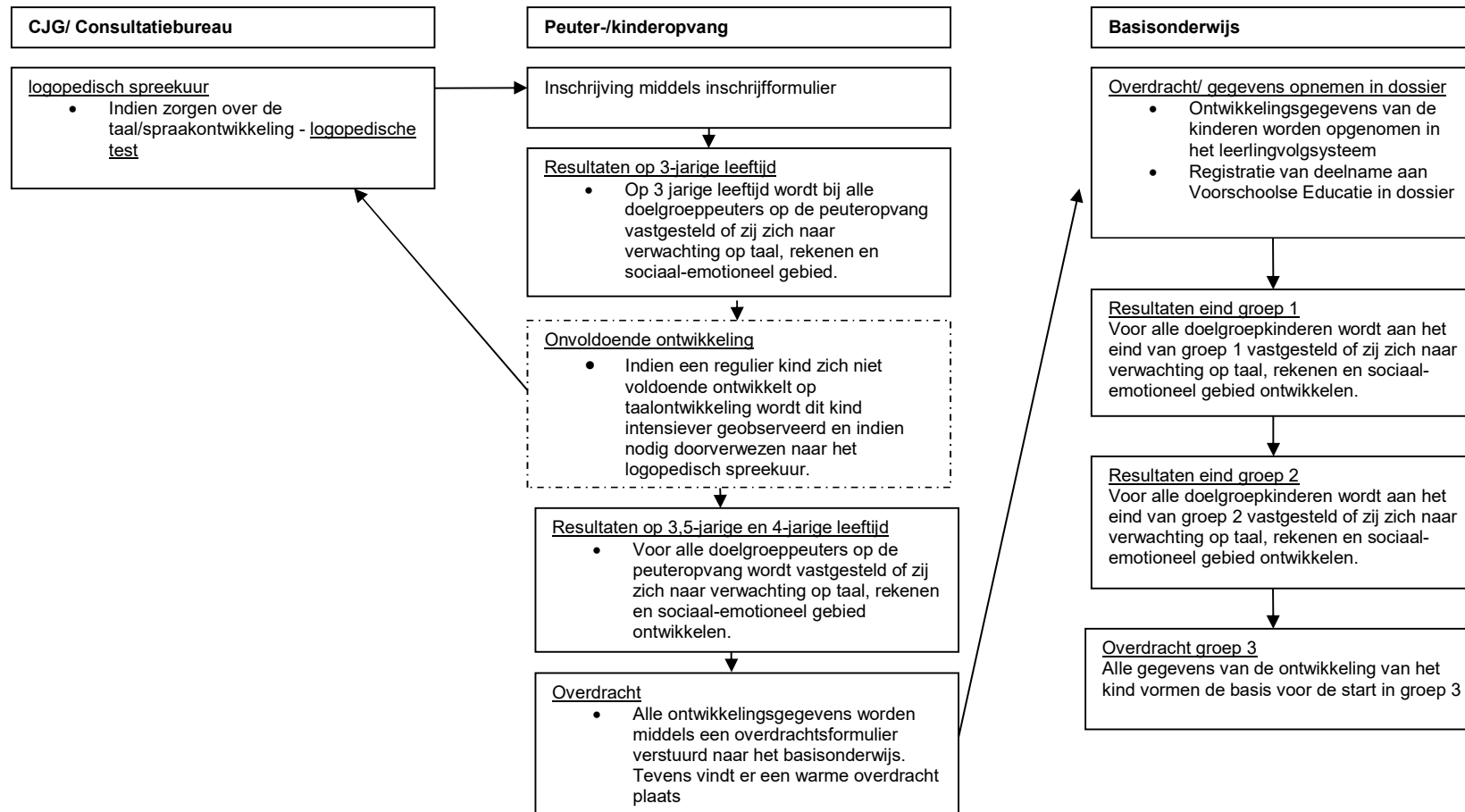
Directeur GGD Zaanstreek-Waterland

Bijlage 1 – Stroomschema Voor- en Vroegschoolse Educatie 2020

STROOMSCHEMA TOETSEN/RESULTATEN/ONTWIKKELINGEN 2020

Bijlage 2: Proces- en resultaatafspraken Voor- en Vroegschoolse Educatie 2020

Centrum voor Jeugd en Gezin, peuter-/kinderopvang, schoolbesturen en gemeente komen de volgende procesafspraken overeen:

Ambitie

De ambitie van onze Voor- en Vroegschoolse Educatie is dat jonge kinderen (peuters en kleuters) met een (risico op een) taalachterstand, start-bekwaam groep 3 van het basisonderwijs instromen.

Acties

- Wij bieden jonge kinderen met een (taal)achterstand alle kansen om de achterstand in te halen.
- Wij stimuleren de doelgroepkinderen door Voor- en Vroegschoolse Educatie aan te bieden in een doorgaande lijn.
- Alle betrokken partners werken op afstemming.

Voorschoolse Educatie vindt plaats op de peuter-/kinderopvang en is gericht op kinderen in de leeftijdscategorie van 2 tot 4 jaar. De Voorschoolse Educatie is de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Vroegschoolse Educatie vindt plaats op de basisscholen en is gericht op kinderen in groep 1 en 2. De Vroegschoolse Educatie is de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur.

Doelgroep

VVE is bedoeld voor peuters en kleuters met een risico op een achterstand in hun (taal)ontwikkeling. Kinderen die in aanmerking komen voor VVE worden doelgroepkinderen genoemd.

- De doelgroep van de Voor- en Vroegschoolse Educatie bestaat uit kinderen van de gemeente Edam-Volendam vanaf de leeftijd van 2 jaar totdat zij naar groep 3 van het basisonderwijs gaan. Zij voldoen aan één of meerdere van de volgende kenmerken:
  - Kinderen waarvan de verzorgende ouder(s) een opleidingsniveau hebben van maximaal lbo/vbo, praktijkonderwijs of VMBO (basis- of kaderberoepsgericht).
  - Kinderen waarvan de verzorgende ouder(s) niet-Nederlandssprekend is.
  - Kinderen waarbij daadwerkelijke signalen van een spraak-taalachterstand zijn geconstateerd door blootstellingsachterstand (alleen op basis van een deskundig oordeel van de logopedist welke is aangesloten bij het CJG).
- Aandachtspunten:
  - Bij punt drie van de doelgroepsomschrijving geldt het volgende: de JGZ moet een onderscheid maken tussen kinderen met een taalstoornis en kinderen met een taalachterstand vanwege een blootstellingsachterstand (een tekort aan taalaanbod). Alleen kinderen met een blootstellingsachterstand hebben baat bij VVE.
  - Niet-Nederlandssprekend wil zeggen dat de verzorgende ouder(s) de Nederlandse taal niet goed beheerst. Nederlandstalig opgeleide 2de generatie niet-westerse allochtone ouders vallen dus buiten deze categorie. Verzorgend wil zeggen dat de ouder gedurende 5 of meer dagen overdag de zorg heeft voor het kind.
  - Indien een regulier kind zich niet voldoende ontwikkelt op taalontwikkeling wordt dit kind intensiever geobserveerd en indien nodig doorverwezen naar het logopedisch spreekuur.

Indicatie

- Onder indiceren wordt verstaan het vaststellen of een kind voldoet aan de criteria die de gemeente voor VVE heeft vastgesteld.
- Indicatie VVE wordt afgegeven door JGZ artsen/verpleegkundigen van de GGD, alleen met de consultatie van de logopedist (GGD) op basis van een blootstellingsachterstand.

Toeleiden

- Onder het toeleiden van een kind naar VVE verstaan wij het totale proces van signaleren van een (potentiële) taalachterstand, het indiceren het verwijzen en de daadwerkelijke toeleiding tot en met de aankomst bij de VVE-voorziening.
- Inspanningsverplichting is 100%, maar gezien het bereikpercentage van de afgelopen jaren (gemiddeld rond de 60%) streven de convenantpartijen met elkaar naar een plaatsing van 80%.
- De JGZ verwijst die kinderen door naar de VVE die tot de door de gemeente vastgestelde doelgroep voor VVE behoren of waarbij een vergoot risico op een taalachterstand dan wel een bestaande taalachterstand door een gering (Nederlands) taalaanbod wordt gesignaleerd.
- Doelgroepouders dienen geïnformeerd, gemotiveerd en ondersteund te worden om na de verwijzing van hun kind naar VVE ook tot een aanmelding bij een VVE-voorziening over te gaan.
- Er wordt uitsluitend doorverwezen naar een officieel erkende VVE-voorschool (registratie LRK)

Overdracht

- Onder overdracht verstaan we het overdragen van (ontwikkelings- en/of toets) gegevens van individuele kinderen van een voorschoolse voorziening naar de betreffende basisschool. De wijze waarop informatie wordt overgedragen voldoet aan de AVG.
- Alle kinderen op een voor- en voerschoolse voorziening worden systematisch geobserveerd en alle ontwikkelingen en opbrengsten van het kind worden geregistreerd.
- Alle kinderen (100%) die op een voorschoolse voorziening (peuter-/kinderopvang) hebben gezeten worden digitaal overgedragen aan het primaire onderwijs (Intern Begeleider en directeur).
- Alle doelgroepkinderen krijgen een warme overdracht.
- Er wordt uitsluitend gewerkt met een gestandaardiseerd overdrachtsformulier.
- De gegevens worden overgedragen met toestemming van de ouders. Deze wordt bij voorkeur verkregen bij inschrijving op een voorschoolse voorziening of door de JGZ bij het huisbezoek.
- Er vindt een terugkoppeling plaats over de ontwikkeling van kinderen uit de VVE-doelgroep richting de voorschoolse voorziening.

Educatie

- Het educatieve aanbod op de voor-/voerschool voldoet aan alle wettelijke verplichting zoals omschreven in de 'werkinstructie toezichtkader Voor- en Voerschoolse Educatie VVE locaties, maart 2014' (zie bijlage)
- De voor-/voerschool werkt met een gestructureerd en samenhangend aanbod om de ontwikkeling op de vier gebieden: taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele competenties te stimuleren.
- Scholen en peuter-/kinderopvang werken met een erkend VVE-programma. Voor de doorgaande leerlijn wordt de ontwikkeling van het kind vastgelegd aan de hand van de SLO-leerdoelen.
- De SLO-leerdoelen worden beschouwd als referentiedoelen voor de taal, reken- en sociaal-emotionele ontwikkeling binnen de voor- en voerschool. Deze doelen gelden als meetlat.

Resultaatafspraken

- Bij de resultaatafspraken wordt gefocust op de domeinen taal, rekenen en sociaal-emotionele ontwikkeling. Dit zijn basisvaardigheden, waarvan de ontwikkeling wordt gevolgd aan de hand van observaties. Dit wordt vastgelegd middels de SLO-leerdoelen.
- Onze ambitie van de Voorschoolse Educatie is dat geen enkel kind met een achterstand instroomt op de basisschool.
- Onze ambitie van de Vroegschoolse educatie is dat geen enkel kind met een achterstand instroomt naar groep 3.
- De resultaatafspraken gelden op gemeentelijk niveau, dat wil zeggen: niet per school, maar voor alle VVE-leerlingen op de scholen tezamen.

Volgen

- Het is een belangrijke taak om kinderen in beeld te houden, hun ontwikkeling te volgen en daar waar nodig bij te sturen.
- Alle doelgroepkinderen worden systematisch gevolgd van moment van indicatie tot en met groep 2 van het basisonderwijs, individueel en als groep.
- Alle ontwikkelings- en opbrengstgegevens worden per kind geregistreerd.
- Om te kijken in hoeverre voor- en vroegschoolse activiteiten succesvol zijn geweest is het van belang om de resultaten van de kinderen nauw te volgen.
- Alle procesmatige (indicatie, toeleiding, doorgaande leerlijn, overdracht) en opbrengstgegevens worden aangeleverd bij de coördinator VVE. De gegevens van alle betrokken partijen worden gebundeld en vormen de basis voor de evaluatie.
- Het verzamelen van gegevens is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Elke partij is verantwoordelijk voor het bijhouden en tijdig aanleveren van zijn deel van de gegevens (vastgelegd in de werkafspraken).

Doorgaande leerlijn

- Bij de doorgaande leerlijn kunnen de volgende aspecten worden onderscheiden: samenwerking en afstemming, overdracht van gegevens, inhoudelijke doorgaande lijn (doorlopende programma's leerlijnen voor taal, rekenen en sociale ontwikkeling)
- De doorgaande leerlijn is belangrijk voor het succes van Voor- en Vroegschoolse Educatie.
- De partijen spreken de ambitie uit om in de komende vier jaar een sluitende doorgaande leerlijn te realiseren voor alle (doelgroep)kinderen.

Ouderbetrokkenheid

- De betrokkenheid van de ouders is essentieel voor de ontwikkeling van een kind. Vanuit de thuissituatie kan er een positief effect uitgaan op de ontwikkeling en het leren van jonge kinderen.
- Ouders worden geïnformeerd, geïnspireerd en gemotiveerd om een actieve rol te vervullen bij de ontwikkeling van hun kind.
- De wijze waarop ouderbetrokkenheid bij de Voor- en Vroegschoolse Educatie wordt vormgegeven is vastgelegd in het beleid van de scholen en peuter-/kinderopvang.
- Basis voor de ouderbetrokkenheid is partnerschap.
- In 2020 zal gestart worden met de doorontwikkeling van het startdocument ouderbetrokkenheid en het hieraan gekoppelde communicatieplan.

Overleggen

- Jaarlijks wordt minimaal 1 keer per jaar op bestuurlijk niveau overlegd over Voor- en Vroegschoolse Educatie. Voor- en Vroegschoolse Educatie/Onderwijsachterstandenbeleid maakt onderdeel uit van de stuurgroep Jeugd.
- De werkgroep Voor- en Vroegschoolse Educatie komt minimaal 4 keer per jaar bijeen.
- In zowel stuurgroep als werkgroep zijn het Centrum voor Jeugd en Gezin, de peuter-/kinderopvang, basisonderwijs en gemeente vertegenwoordigd.

Toelichtingskader Voor- en Vroegschoolse Educatie 2020

Voor- en Vroegschoolse Educatie is onderdeel van het onderwijsachterstandenbeleid. Het doel is om peuters met een mogelijke (taal)achterstand ('doelgroepkinderen') beter voor te bereiden op de basisschool en er tevens voor te zorgen dat kleuters zonder achterstand naar groep 3 kunnen.

Doelgroep

De logopedist beschikt over de expertise om te bepalen of het een blootstellingsachterstand betreft of een taalontwikkelingsstoornis. Tijdens een consult 'logopedisch spreekuur' zal de logopedist de Taalstandaard afnemen. Bij een taalontwikkelingsstoornis zal een ander vervolgtraject noodzakelijk zijn dan bij een blootstellingsachterstand. Bij taalontwikkelingsstoornissen is nadere diagnostiek nodig om de oorzaak van de taalontwikkelingsstoornis te achterhalen. Afhankelijk van de oorzaak kan behandeling worden ingezet. Voor kinderen met specifieke taalontwikkelingsstoornissen is taaltherapie (logopedie) aangewezen, soms gecombineerd met ouderbegeleiding. Voor alle andere kinderen geldt een ander therapieplan zoals hoorapparatuur bij gehoorproblemen, algehele ontwikkelingsstimulatie bij mentale retardatie en een chirurgische ingreep bij anatomische afwijkingen. Daarnaast komt taaltherapie in aanmerking (Van der Ploeg et al., 2007). Gaat het echter om een blootstellingsachterstand dan kan de logopedist voorlichting aan ouders geven en de toeleiding naar VVE ondersteunen.

Toeleiding

Onder het toeleiden van een kind naar VVE verstaan wij het totale proces van het signaleren van een (potentiële) taalachterstand, het indiceren (dit is het vaststellen of een kind voldoet aan de criteria die een gemeente voor VVE heeft vastgesteld), het verwijzen en de daadwerkelijke toeleiding tot en met de aankomst bij een VVE-voorziening. Enkele onderdelen van dit proces behoren tot de huidige reguliere taak van de JGZ. De JGZ heeft in het huidige Basistakenpakket JGZ de taak om een (dreigende) achterstand van de (taal)ontwikkeling van een kind te signaleren en te verwijzen. Gemeenten moeten aan het Rijk verantwoording afleggen over het bereik van VVE-voorzieningen. De JGZ kan hier een belangrijke rol bij vervullen doordat hun opdracht is om kinderen in beeld te houden. De JGZ heeft hiervoor de beschikking over een digitaal dossier, het DD JGZ. De JGZ is hierbij wel afhankelijk van toestemming van ouders voor uitwisseling van gegevens en terugkoppeling door VVE-voorzieningen. In de praktijk blijken vrijwel alle ouders toestemming te geven. Hier draagt zeker het goede contact vanaf de geboorte aan bij. De JGZ heeft op basis van de Wet publieke gezondheid de taak om een (dreigende) achterstand van taalontwikkeling van een kind te signaleren en te verwijzen (basistakenpakket JGZ). De meeste ouders laten graag hun kind aan een VVE-voorziening deelnemen. Zij zijn blij met de extra aandacht die hun kind krijgt. In de praktijk blijkt echter dat een groep ouders extra geïnformeerd, gemotiveerd en ondersteund moet worden om na verwijzing van hun kind naar VVE ook tot aanmelding bij een VVE-voorziening over te gaan. Hiervoor zijn dan extra activiteiten nodig. Deze extra activiteiten kunnen door de JGZ, door ketenpartners of door hen samen worden uitgevoerd, afhankelijk van de afspraken die hierover zijn gemaakt.

Overdracht

Een overdracht van kindgegevens van de peuter-/kinderopvang naar de basisschool is goed voor ieder kind. De ontvangende basisschool kan zich dan beter voorbereiden op de plaatsing en ook beter aansluiten bij wat het kind al heeft geleerd. Het kind heeft hierdoor een voor hem of haar afgestemde startpositie op school en er wordt gezorgd voor een doorgaande lijn in zijn of haar ontwikkeling.

De voorschool maakt met elke andere basisschool waarnaar reguliere kinderen doorstromen, ten minste de afspraak om alle kinderen die op een voorschoolse voorziening hebben gezeten een overdracht te laten plaatsvinden middels een vooraf vastgesteld gestandaardiseerd overdrachtsformulier.

In het overdrachtsformulier staat in ieder geval informatie over de volgende ontwikkelingsgebieden:

- Taalontwikkeling
- Sociaal – emotioneel gedrag
- Speel- en leergedrag
- Zelfredzaamheid
- Motoriek

Bij ieder kind dat een voorschools programma heeft doorlopen (VVE-Indicatie) vindt een overdracht van kindgegevens plaats naar de basisschool op basis van een gestandaardiseerd overdrachtsformulier.

Warme overdracht

Een warme overdracht is het één op één doorgeven en bespreken van informatie over een kind met een zorgbehoefte en/of een mogelijke (taal)achterstand.

Prestatieafspraken

Jaarlijks bestuurlijk overleg is verplicht. Artikel 167 van de WPO lid 1b stelt sinds de inwerkingtreding van wet OKE op 1 augustus 2010 dat Burgemeester en wethouders ten minste jaarlijks overleg voeren en zorg dragen voor het maken van afspraken over de resultaten van vroegschoolse educatie. Artikel 167 artikel 2lid b zegt dat Burgemeester en wethouders deze afspraken moeten maken met de bevoegde gezagsorganen van scholen. Verder staat dat alle partijen meewerken aan de totstandkoming van de afspraken. Afspraken over resultaten zijn verplicht; afspraken over het “hoe” dus niet.

Resultaten Voorschoolse Educatie

De gemeente en de aanbieders van de Voorschoolse Educatie hebben met elkaar de ambitie uitgesproken dat geen enkel kind met een achterstand de basisschool instroomt. De doelgroepkinderen worden gemonitord aan de hand van de SLO-leerdoelen op het gebied van taal, rekenen en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Resultaten Vroegschoolse Educatie

De gemeente en de schoolbesturen hebben met elkaar de ambitie uitgesproken dat geen enkel kind met een achterstand de basisschool instroomt. De doelgroepkinderen worden gemonitord aan de hand van de SLO-leerdoelen op het gebied van taal, rekenen en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Volgen

Het is een belangrijke taak om kinderen in beeld te houden, hun ontwikkeling te volgen en daar waar nodig bij te sturen. Het verzamelen van gegevens is een gezamenlijke verantwoordelijkheid

Het is een belangrijke taak om kinderen ‘in beeld’ te houden. De JGZ zal daarom bij elke verwijzing de vinger aan de pols houden om te zien of de verwijzing wordt opgevolgd en te bepalen of er nog vervolgacties nodig zijn. Dit geldt ook bij kinderen die verwezen zijn naar een VVE-voorziening. Bij een taalachterstand op basis van een tekort aan taalaanbod is de verwachting dat deze achterstand zich herstelt in de VVE, maar als er geen of onvoldoende herstel is, zal de mogelijkheid van een taal(ontwikkelings)stoornis opnieuw moeten worden overwogen en moet er mogelijk alsnog voor verdere diagnostiek naar een multidisciplinair centrum verwezen worden. Er zijn kinderen met een taalachterstand die ook andere problemen hebben. Soms vallen deze kinderen pas op als ze al een VVE-voorziening bezoeken. Wanneer deze problemen op de VVE-voorziening worden gesignaleerd, is het belangrijk dat er na overleg met de ouders vanuit de VVE-voorziening een verwijzing terug naar de JGZ kan plaatsvinden. Er moet dan afgewogen worden of het probleem veroorzaakt wordt door de taalproblemen óf dat het een andere oorzaak heeft. De JGZ zal met de ouders de problematiek in kaart brengen en hen zo nodig verwijzen voor verdere diagnostiek, opvoedingsondersteuning of een gespecialiseerde opvang zoals een medisch kinderdagverblijf.

Leerlingvolgsysteem

In 2008 is vastgelegd dat de schoolbesturen erop toezien dat bij de instroom in groep 1 op de basisschool informatie uit de voorschoolse periode opgenomen wordt in het leerlingvolgsysteem. Het gaat daarbij om gegevens over een aantal maanden dat een leerling VVE heeft gevolgd, het specifieke VVE-programma dat een leerling aangeboden heeft gekregen en uitkomsten van de

toetsen en/of observatie van de ontwikkeling van een leerling. Deze afspraken zijn vastgelegd in een convenant tussen schoolbesturen, onderwijsvakorganisaties, de VNG en de staatsecretaris van OC&W

Ouderbetrokkenheid

Het is voor kinderen belangrijk dat ze thuis op de juiste manier in hun ontwikkeling worden ondersteund. Dat blijkt keer op keer uit onderzoek, en het is ook de ervaring van pedagogisch medewerkers en leerkrachten. Voorschoolse instellingen en scholen kunnen het niet alleen; zij hebben de ouders keihard nodig als het gaat om het stimuleren van kansen voor kinderen.

De betrokkenheid van de ouders is essentieel voor de ontwikkeling van een kind. Vanuit de thuissituatie kan er een positief effect uitgaan op de ontwikkeling en het leren van jonge kinderen. Ouders kunnen een thuisfeer creëren die de ontwikkeling van hun kind stimuleert. Te denken valt aan het voorlezen en samen spelen.

Deze indicator behoeft nog verdere ontwikkeling en staat op de agenda voor 2020.

Overleggen

In artikel 167 van de Wet op het primair onderwijs (WPO) staat beschreven dat de burgemeester en wethouders van een gemeente ten minste jaarlijks overleggen met de bevoegde gezagsorganen van de scholen en de kinderopvang. Het overleg is onder andere gericht op het maken van afspraken over welke kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal in aanmerking komen voor Voorschoolse Educatie

Definities

Onderwijsachterstandenbeleid

Beleid dat zorg biedt aan leerlingen die het risico lopen achterop te raken.

Voor- en Vroegschoolse Educatie

De maatregelen waarmee wordt getracht onderwijsachterstanden te verminderen bij de start in groep 3 van de basisschool.

Bereik

Onder het bereik wordt het aantal (of het percentage) doelgroepkinderen verstaan dat daadwerkelijk een volledig VVE-programma aangeboden krijgt.

Doelgroepkinderen

Kinderen die in aanmerking komen voor VVE worden doelgroepkinderen genoemd. In de voorschoolse periode is de gemeente verantwoordelijk voor het bepalen van welke kinderen in aanmerking komen voor VVE.

De kinderen welke binnen gemeente Edam-Volendam onder 'Doelgroepkinderen' worden gerekend zijn de volgende:

- Kinderen waarvan de verzorgende ouder(s) een opleidingsniveau hebben van maximaal lbo/vbo, praktijkonderwijs of VMBO (basis- of kaderberoepsgericht).
- Kinderen waarvan de verzorgende ouder(s) niet-Nederlandsprekend is.
- Kinderen waarbij daadwerkelijke signalen van een spraak-taalachterstand zijn geconstateerd door blootstellingsachterstand (alleen op basis van een deskundig oordeel van de logopedist welke is aangesloten bij het CJG).

Indiceren

Indiceren is het vaststellen of een kind in aanmerking komt voor VVE volgend de doelgroep definitie vastgesteld door de gemeente

Toeleiden

Het begrip toeleiden verwijst naar het proces waarin men zich inspant om zo veel mogelijk doelgroepkinderen te bereiken en naar kindplaatsen te leiden. Gemeenten hebben diverse mechanismen activiteiten om de toeleiding te bevorderen. Dit is belangrijk aangezien peuters niet leerplichtig zijn en daarom niet gedwongen kunnen worden om VVE te krijgen.

Verwijzen

Verwijzen betekent letterlijk het met redenen omkleed de zorgvragen aanraden een andere zorgaanbieder in te schakelen om in de behoefte aan zorg of hulp te voorzien. In het VVE-kader betekent het ook dat de JGZ-professional op grond van een doelgroep definitie of signalen van een gering taalaanbod de ouders aanraadt hun kind op een VVE-voorziening te plaatsen

Voorschoolse Educatie

Voorschoolse Educatie is bedoeld voor kinderen van 2 jaar totdat zij naar het primair onderwijs gaan en wordt aangeboden op de peuter-/kinderopvang. Gemeente zijn verantwoordelijk voor de Voorschoolse Educatie en bepalen welke kinderen in aanmerking komen.

Vroegschoolse Educatie

Vroegschoolse Educatie is bedoeld voor groep 1 en 2 van de basisschool. De basisschool/het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de Vroegschoolse Educatie.

Kinderopvang

Het bedrijfsmatig en anders dan om niet verzorgen, opvoeden en bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen tot de eerste dag van de maand waarop het voortgezet onderwijs voor die kinderen begint.

Peuter-/kinderopvang

De verzorging, opvoeding en het bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen uitsluitend bestemd voor kinderen vanaf de leeftijd van twee jaar tot het tijdstip waarop die kinderen kunnen deelnemen aan het basisonderwijs.

Bijlage 3: Stappenplan Centrum voor Jeugd en Gezin VVE 2020

Indicatie

Indicering vindt plaats op het Centrum voor Jeugd en Gezin door de jeugdgezondheidszorg (JGZ). De JGZ is hiermee verantwoordelijk voor de correcte indicering van de kinderen en registratie hiervan.

Indicatie op basis van opleidingsniveau van de verzorgende ouder(s)

- Indicatie van kinderen waarvan de verzorgende ouder(s) een opleidingsniveau hebben van maximaal lbo/vbo, praktijkonderwijs over VMBO (basis- of kaderberoepsgericht)
- Registratie in KD+ van alle kinderen met een VVE-indicatie
- Registratie van de kinderen met VVE-indicatie in de VVE Toeleidingsmonitor

Indicatie meertalig

- Indicatie van kinderen op gesproken taal thuis tijdens eerste contactmoment voor/na de geboorte
- Registratie van de gesproken taal verzorgende ouder(s) in KD+
- Registratie van de indicatiekinderen in de VVE Toeleidingsmonitor

Indicatie CJG extra

- Constatering taal-/spraakachterstand vanaf 18 maanden contactmoment – registratie KD+ – doorverwijzing naar logopedisch spreekuur
- Advies logopedisch spreekuur – indicatie alleen op basis van aangetoond gebrek aan taalstimulatie in de thuissituatie (blootstellingsachterstand)
- Alleen indicatie indien geen medische oorzaak voor taalachterstand
- Registratie van de indicatie CJG extra in KD+. Let op! Uitgebreide onderbouwing van indicatie CJG is verplicht! (dus geen Ja/Nee)
- Registratie van de indicatiekinderen in de VVE Toeleidingsmonitor

Informerende ouders en doorverwijzing

Na indicering is het de verantwoordelijkheid van de JGZ om de ouders te informerende en motiverende voor de Voor- en Vroegschoolse Educatie en te zorgen voor een correcte toeleiding naar één van de voorschoolse voorzieningen.

Eerste indicatie:

- Op het moment dat de indicatie wordt afgegeven worden de ouders hierover geïnformeerd

11 maanden contactmoment:

- Eerste informerende gesprek over Voorschoolse Educatie

14 maanden contactmoment:

- Alle ouders worden geïnformeerd over de peuteropvang. Alle ouders krijgen de VVE-folder en de inschrijfformulieren van de beschikbare aanbieders mee voor de peuteropvang.
- Ouders van geïndiceerde kinderen worden specifiek voorgelicht over Voor- en Vroegschoolse Educatie. Daarnaast krijgen ouders informatie mee over de VVE + uitnodiging om een keer te gaan kijken bij de locaties in de gemeente.

18 maanden contactmoment:

- Indicatieformulier invullen en toesturen naar de peuteropvang.
- Checken of een kind is ingeschreven voor een voorschools programma + registratie hiervan in KD+
- Ouders die hun kind nog niet hebben ingeschreven worden aangespoord dit alsnog te doen.
- Indien nodig ondersteuning aanbieden bij inschrijving peuteropvang - eventueel met tolk.

24 maanden contactmoment:

- Checken of een kind is ingeschreven voor een voorschools programma.
- Ouders die hun kind nog niet hebben ingeschreven worden (telefonisch) benaderd en krijgen nogmaals het belang van het VVE-aanbod toegelicht, dit eventueel ondersteund door een huisbezoek.
- Indien ouders aangeven geen voorschoolse programma te gaan volgen motivatie van ouders vragen en registreren in KD+.

Informatie uitwisseling

Het CJG is verantwoordelijk voor de doorgaande leerlijn van de geïndiceerde kinderen. Dit houdt in dat zij de geïndiceerde kinderen actief volgen vanaf het moment van indicatie tot en met groep 2.

Inhoudelijk overleg

- Elk kwartaal vindt er overleg plaats tussen de JGZ en peuter-/kinderopvang op zowel inhoudelijke ontwikkelingen als casuïstiek (geanonimiseerd).
- Indien nodig vindt er tussentijds overleg plaats op individueel niveau (met toestemming van ouders).
- Er is structureel overleg met de basisscholen op zowel inhoudelijke ontwikkelingen als casuïstiek (geanonimiseerd).
- Er wordt actief deelgenomen aan de gemeentelijke Voor- en Vroegschoolse Educatie Werkgroepen/stuurgroep.
- De vertegenwoordiger JGZ in de werkgroep/stuurgroep is verantwoordelijk voor een goede terugkoppeling en implementatie op de werkvloer van gemaakte afspraken.

Informatieoverdracht

- In het kader van de Voor- en Vroegschoolse Educatie verzamelt JGZ de volgende gegevens op kindniveau:
  - Wordt verwerkt in VVE Toeleidingsmonitor (alleen zichtbaar voor de JGZ en de aanbieder van peuteropvang wanneer het kind geplaatst is (voor overige aanbieder(s) en gemeente is dit niet zichtbaar)
  - Datum indicatie
  - Soort indicatie
  - Onderbouwing indicatie
  - Datum van verwijzing
  - Motivatie wanneer ouder(s) niet willen deelnemen aan Voorschoolse Educatie
  - Inschrijving basisschool
  - Datum inschrijving basisschool (contactmoment 3 jaar en 9 maanden)
- JGZ verzamelt alle voor de Voor- en Vroegschoolse Educatie belangrijke gegevens in KD+ en/of separate digitale lijsten/monitor.
- Indien gewenst kunnen gegevens tussentijds worden opgevraagd door één van de VVE partners.
- De wijze waarop informatie wordt overgedragen voldoet aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Vragen?

Voor vragen over voor- en vroegschoolse educatie kunnen jullie terecht bij Tamara Tesselaar, Beleidsadviseur VVE. Tamara is op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag te bereiken op 06-15612089 of per mail: T.Tesselaar@edam-volendam.nl.

Bijlage 4: Stappenplan Peuter- en Kinderopvang VVE 2020

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) is bestemd voor kinderen in de leeftijd van 2 t/m 6 jaar die voldoen aan de omschrijving van onze doelgroep. Het doel van de Voorschoolse Educatie is dat niet één doelgroepkind met een achterstand de basisschool instroomt. Het doel van de Vroegschoolse Educatie is dat niet één doelgroepkind met een achterstand groep 3 instroomt. Om te voorkomen dat kinderen met een (taal)achterstand starten op de basisschool, krijgen deze kinderen via speciale programma's extra aandacht voor hun ontwikkeling.

Intake

Alle kinderen die in aanmerking komen voor Voor- en Vroegschoolse Educatie worden door het Centrum voor Jeugd en Gezin geïndiceerd. De kinderen worden doorverwezen naar een peuter- en/of kinderopvang die gebruik maakt van een erkend VVE-programma. Om de ouders en kinderen een goede start te geven op het voorschoolse programma is het van belang dat er een duidelijke intakeprocedure is voor doelgroepkinderen. Dit met als doel dat zowel ouders als kinderen weten waar ze aan toe zijn en wat er van ze wordt verwacht.

Wat moet de peuter-/kinderopvang doen:

- Alle kinderen met een indicatie Voor- en Vroegschoolse Educatie worden geplaatst op een heterogene groep waar gebruik wordt gemaakt van een erkend VVE-programma
- De plaatsingsdatum van een geïndiceerd kindje wordt middels de VVE Toeleidingsmonitor aan het Centrum voor Jeugd en Gezin doorgegeven.
- Alle ouders worden vooraf geïnformeerd over het doel, de methode en de financiering van de Voorschoolse Educatie.
- De peuter-/kinderopvang zorgt voor een kwalitatief goede intake van geïndiceerde kinderen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een gestandaardiseerd intakeformulier en uitgebreide voorlichting aan de ouders.
- Per kind wordt er een kinddossier aangemaakt. Het kinddossier bevat minimaal bewijs van indicatie, getekend inschrijfformulier incl. toestemming van ouders voor het delen van gegevens, vorderingsgegevens/kindvolgsysteem, toetsgegevens en overdrachtsformulier naar het basisonderwijs en CJG.
- Resultaten van de doelgroepkinderen worden vastgelegd middels observaties aan de hand van de SLO-leerdoelen. Deze worden anoniem overgedragen aan de gemeente.

Ouderbetrokkenheid

De betrokkenheid van de ouders is essentieel voor de ontwikkeling van een kind. Vanuit de thuissituatie kan er een positief effect uitgaan op de ontwikkeling en het leren van jonge kinderen. Ouders kunnen een thuis sfeer creëren die de ontwikkeling van hun kind stimuleert. Te denken valt aan het voorlezen en samen spelen.

Wat moet de peuterspeelzaal doen:

- Alle ouders wordt vooraf duidelijk gemaakt wat er van hun wordt verwacht in het kader van de VVE (4 dagdelen, verplichte opkomst ouderavonden, betrokkenheid bij de thema's en activiteiten)
- Er wordt minimaal 2 x per jaar een ouderavond georganiseerd met een aan VVE-gerelateerd onderwerp
- Ouders worden gestructureerd voorgelicht over de voortgang en aandachtsgebieden van hun kind. Ouders krijgen tips over hoe thuis om te gaan met de aandachtsgebieden van hun kind.

Voorschoolse Educatie vindt plaats op de peuter-/kinderopvang en is gericht op kinderen in de leeftijdscategorie van 2 tot 4 jaar. De Voorschoolse Educatie is de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Wat moet de aanbieder van Voorschoolse Educatie doen:

- Voorschoolse Educatie wordt aangeboden aan alle kinderen met een VVE-indicatie
- Voorschoolse Educatie bestaat uit een aanbod van 960 uur over een periode van 1,5 jaar. De wijze waarop aan deze inspanningsverplichting wordt voldaan, dient aan de wettelijk gestelde eisen te voldoen.
- Voorschoolse Educatie moet voldoen aan alle kwaliteitseisen van de Inspectie van het Onderwijs (zie ook toezichtskader Voor- en Vroegschoolse Educatie)

- Het voorschoolse educatieprogramma moet samenhangend en gestructureerd zijn. Er wordt gewerkt met een officieel erkend VVE-programma (zie databank effectieve jeugdinterventies).
- Scholen en peuter-/kinderopvang werken met een erkend VVE-programma.
- De SLO-leerdoelen worden beschouwd als referentiedoelen voor de taal, reken- en sociaal-emotionele ontwikkeling binnen de voor- en vroegschool. Deze doelen gelden als meetlat.

Resultaten

Om in beeld te brengen wat de resultaten zijn van de extra taalondersteuning is het belangrijk om kinderen in hun ontwikkeling gedurende jaren te volgen.

Wat moet de aanbieder van Voorschoolse Educatie doen:

- De aanbieder van Voorschoolse Educatie legt de ontwikkeling van doelgroepkinderen vast middels observaties op het gebied van taal- rekenen en sociaal-emotionele ontwikkeling aan de hand van de SLO-leerdoelen.
- De resultaten worden geanonimiseerd doorgegeven aan de gemeente op 3-, 3,5- en 4-jarige leeftijd.
- De resultaten op 4-jarige leeftijd worden middels het gestandaardiseerde overdrachtsformulier doorgegeven aan de basisschool.

Overdracht

Voor een goede afstemming tussen voor- en vroegscholen is een warme overdracht van leerlinggegevens nodig. Het systematisch observeren en registreren van de ontwikkeling van kinderen en de opbrengsten is hierin een eerste stap. De overdracht vindt plaats door middel van een gestandaardiseerd overdrachtsformulier. De wijze waarop informatie wordt overgedragen voldoet aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Wat moet de aanbieder van Voorschoolse Educatie doen:

- Alle kinderen die op een voorschoolse voorziening (peuter-/kinderopvang) hebben gezeten worden overgedragen met een gestandaardiseerd overdrachtsformulier
- Overdrachtsformulier wordt per mail verzonden aan de directeur van de school en de Intern Begeleider (IB'er). De ouders krijgen een kopie mee naar huis.
- Kinderen die een VVE-programma hebben gevolgd krijgen naast het formulier tevens een warme overdracht. Afhankelijk van de te verstrekken informatie gebeurt dit telefonisch of in persoon. De warme overdracht gebeurt met de intern begeleider van de betreffende school.

Resultaten

Om de resultaten van de Voor- en Vroegschoolse Educatie te kunnen monitoren en de kwaliteit te kunnen bewaken wordt er regelmatig geëvalueerd. Voor de evaluatie zijn van alle partijen diverse gegevens nodig.

Wat moet de aanbieder van Voorschoolse Educatie doen:

In het kader van de Voor- en Vroegschoolse Educatie verzamelt de peuter-/kinderopvang de volgende gegevens op kindniveau:

- Datum van inschrijving
  - Hoe lang voorschool gevolgd (duur)
  - Gevolgd voorschoolse programma
  - Resultaat van de Voorschoolse Educatie
  - Overdrachtsgegevens (overdrachtsformulier/ warme overdracht ja/nee)
  - Overdracht naar welke school
- Peuter-/kinderopvang verzamelt alle voor de Voor- en Vroegschoolse Educatie belangrijke gegevens digitaal.
  - Indien gewenst kunnen gegevens tussentijds worden opgevraagd door één van de VVE-partners.
  - De wijze waarop informatie wordt overgedragen voldoet aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Vragen?

Voor vragen over voor- en vroegschoolse educatie kunnen jullie terecht bij Tamara Tesselaar, Beleidsadviseur VVE. Tamara is op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag te bereiken op 06-15612089 of per mail: T.Tesselaar@edam-volendam.nl.

Bijlage 5: Stappenplan basisscholen VVE 2020

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) is bestemd voor kinderen in de leeftijd van 2 t/m 6 jaar die voldoen aan de omschrijving van onze doelgroep. Het doel van de Voorschoolse Educatie is dat niet één doelgroepkind met een achterstand de basisschool instroomt. Het doel van de Vroegschoolse Educatie is dat niet één doelgroepkind met een achterstand groep 3 instroomt. Om te voorkomen dat kinderen met een (taal)achterstand starten op de basisschool, krijgen deze kinderen via speciale programma's extra aandacht voor hun ontwikkeling.

Overdracht

Voor een goede afstemming tussen voor- en vroegscholen is een warme overdracht van leerlinggegevens nodig. Het systematisch observeren en registreren van de ontwikkeling van kinderen en de opbrengsten is hierin een eerste stap. De overdracht vindt plaats door middel van een gestandaardiseerd overdrachtsformulier.

Wat moet de basisschool doen:

- Alle kinderen die op een voorschoolse voorziening (peuter-/kinderopvang) hebben gezeten worden overgedragen met een gestandaardiseerd overdrachtsformulier
- Overdrachtsformulier wordt per mail verzonden aan de directeur van de school en de Intern Begeleider (IB'er).
- Kinderen die VVE hebben gevolgd krijgen naast het formulier tevens een warme overdracht. Afhankelijk van de te verstrekken informatie gebeurt dit telefonisch of in persoon. De warme overdracht gebeurt met de Intern Begeleider van de betreffende school.
- Indien er geen overdrachtsgegevens worden ontvangen neemt de school binnen 4 weken na inschrijving contact op met de betreffende peuter-/kinderopvang.
- De school registreert de gegevens in haar kindvolgsysteem van de overdracht en geeft specifiek aan of het een kind met een VVE-indicatie betreft.
- Kinderen die geen Voorschoolse Educatie hebben gevolgd maar wel een VVE-indicatie hebben worden ook geregistreerd als kinderen met VVE- indicatie en krijgen ook Vroegschoolse Educatie volgens een erkend programma aangeboden.
- Alle kinderen met een VVE-indicatie worden bij inschrijving per mail doorgegeven aan de coördinator Voor- en Vroegschoolse Educatie. Hierbij wordt tevens aangegeven of er een correcte overdracht heeft plaatsgevonden.

Ouderbetrokkenheid

De betrokkenheid van de ouders is essentieel voor de ontwikkeling van een kind. Vanuit de thuissituatie kan er een positief effect uitgaan op de ontwikkeling en het leren van jonge kinderen. Ouders kunnen een thuisfeer creëren die de ontwikkeling van hun kind stimuleert. Te denken valt aan het voorlezen en samen spelen.

Wat moet de basisschool doen:

- Alle ouders wordt vooraf duidelijk gemaakt wat er van hun wordt verwacht in het kader van de Vroegschoolse Educatie (programma, thuisactiviteiten, ouderavonden e.d.)
- Ouders worden gestructureerd voorgelicht over de voortgang en aandachtsgebieden van hun kind. Ouders krijgen tips over hoe thuis om te gaan met de aandachtsgebieden van hun kind.

Educatie

Vroegschoolse Educatie is voor kinderen uit groep 1 en 2 van de basisschool. De basisschool is verantwoordelijk voor de Vroegschoolse Educatie.

Wat moet de basisschool doen:

- Er wordt Vroegschoolse Educatie aangeboden aan alle kinderen met VVE-indicatie. De Intern Begeleider ziet toe op een goede begeleiding van de kinderen.
- Vroegschoolse Educatie moet voldoen aan alle kwaliteitseisen van de Inspectie van het Onderwijs (zie ook toezichtskader Voor- en Vroegschoolse Educatie)
- Het vroegschoolse educatieprogramma moet samenhangend en gestructureerd zijn. Er wordt gewerkt met een officieel erkend VVE-programma (zie databank effectieve jeugdinterventies).
- Scholen en peuter-/kinderopvang werken met hun eigen erkende VVE-programma's. Voor de doorgaande leerlijn worden de programma's op structurele basis op elkaar afgestemd.

- De SLO-leerdoelen worden beschouwd als referentiedoelen voor de taal, reken- en sociaal-emotionele ontwikkeling binnen de voor- en vroegschool. Deze doelen gelden als meetlat.

Resultaten

Om in beeld te brengen wat de resultaten zijn van de extra taalondersteuning is het belangrijk om kinderen in hun ontwikkeling gedurende jaren te volgen.

Wat moet de basisschool doen:

- Scholen gebruiken Cotan-genormeerde instrumenten om de vorderingen van de kinderen te volgen.
- Scholen leggen de ontwikkeling van doelgroepkinderen vast middels observaties op het gebied van taal- rekenen en sociaal-emotionele ontwikkeling aan de hand van de SLO-leerdoelen.
- De resultaten worden geanonimiseerd doorgegeven aan de gemeente aan het einde van groep 1 en het einde van groep 2.

Monitoring

Om de resultaten van de Voor- en Vroegschoolse Educatie te kunnen monitoren en de kwaliteit te kunnen bewaken wordt er regelmatig geëvalueerd. Voor de evaluatie zijn van alle partijen diverse gegevens nodig.

Wat moet de basisschool doen:

In het kader van de Voor- en Vroegschoolse Educatie verzamelt de basisschool de volgende gegevens op kindniveau:

- Codering
  - Datum van inschrijving
  - Resultaat van de Vroegschoolse Educatie (eind groep 1 en eind groep 2)
  - Overdrachtsgegevens (overdrachtsformulier/warme overdracht: ja/nee)
-
- De basisschool verzamelt alle voor Voor- en Vroegschoolse Educatie belangrijke gegevens digitaal.
  - Indien gewenst kunnen gegevens tussentijds worden opgevraagd door één van de VVE-partners.
  - De wijze waarop informatie wordt overgedragen voldoet aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Vragen?

Voor vragen over voor- en vroegschoolse educatie kunnen jullie terecht bij Tamara Tesselaar, Beleidsadviseur VVE. Tamara is op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag te bereiken op 06-15612089 of per mail: T.Tesselaar@edam-volendam.nl.